

(Pr)Ocena (ne)uspešnosti investicije – da se dogovorimo...

Ljubomir Jovanović, Finance expert
OMEGA CONSULTING TEAM

Kažu: “Lako je vama u finansijama, tu je sve crno na belo, imate konkretne stvari ispred vas saberete 1 i 1 i to je to...”

Bilo da ste vi oni koji ovo pričate ili ste vi oni koji ovo slušate, imam par razočaranja za sve:

- u finansijama, skoro pa ništa, nije crno na belo,
- u finansijama 1 i 1 nisu 2, skoro pa nikada,
- u finansijama bi, skoro pa ništa, trebalo da zavisi samo od zaposlenih u “finansijama”,
- brojevi koji se nalaze u finansijama su, skoro pa uvek, stvar procene i dogovora.

Za elaboraciju svega ovoga bi nam trebalo barem par dana, ali probajte da zamislite:

- koliko dugo možete da koristite svoje vozilo, a na koliko godina je računovodstvo reklo da će ono da se amortizuje (koristi)?
- kako bi se promenile cifre u vašim izveštajima kada biste samo ovu jednu procenu promenili za 3 godine unapred ili 3 godine unazad?

- kada će biti koristi od ERP-a u koji ste investirali?
- kada su stizale fakture za isti i kada su vam opterećivali bilanse?
- kada su vaši zaposleni radili na proizvodnji proizvoda ili kreiranja usluge i kada su bile njihovi troškovi evidentirani?
- kada ste imali prihode od prodaje tih proizvoda ili tih usluga?

Da li i dalje verujete da o ovome treba da odlučuje jedna osoba ili jedno odeljenje (npr. finansije) ili u proces mora da bude uključeno više različitih segmenata i oblasti poslovanja?

Kao što piše u naslovu – da se dogovorimo...svi koji smo zainteresovani...ili bismo trebali da budemo.

Nego, jedno “off topic” pitanje - imate li odgovor na pitanje šta zaposlene čini zainteresovanim da ocena uspešnosti (i investicije) bude pozitivna ili pozitivnija?

Hajmo korak po korak, da probamo da odgovorimo na pitanje ocene uspešnosti investicije.

1. Šta je investiranje?

Investiranje, tj. ulaganje predstavlja odustajanje od tekuće potrošnje radi omogućavanja povrata te investicije i povećane potrošnje u budućnosti.

2. Šta je ocena uspešnosti investicije?

Ocena uspešnosti je definisan kriterijum ili kriterijumi “povećane potrošnje u budućnosti” – da li je ona veća za 20, 50 ili 100%.

3. Ko uspostavlja kriterijume ocene uspešnosti?

Kriterijume ocene uspešnosti bi trebalo da uspostavi onaj ko finansira istu i koji očekuje koristi od investicije.

4. Na bazi čega se uspostavljaju kriterijumi ocene uspešnosti?

Osnova za uspostavljanje kriterijuma bi trebalo da bude neko argumentovano prethodno iskustvo. Ako nemamo jasnu bazu, onda je prilično nezgodno definišati nešto uspešnim ili neuspešnim, zar ne?

Primećujete? Uglavnom je pitanje dogovora.... Znete li zašto? Zato što se bavimo procenjivanjem budućnosti! Ovde nema 100% precizne cifre. Cilj **NIJE** izračunati isplativost na drugu decimalu, uz upotrebu parcijalnih izvoda i integrala, već **PRIBLIŽNO PROCENITI VREDNOST I/ILI ISPLATIVOST.**

I dobiti odgovore na sledeća pitanja:

1. Kakva je (pr)ocena uticaja na poslovni rezultat
 - prvo na kratak, onda **OBAVEZNO** i na dug rok
 - zbog stvaranja jasnih očekivanja svih zainteresovanih strana. Ne zaboravite – što je manje zainteresovanih, više ćete morati sami.
2. Kakva je (pr)ocena uticija na finansijsko stanje kompanije – obrtni kapital, izvore finansiranja,

zaduženosti? Šta se sve mora promeniti u dosadašnjem načinu rada kompanije u odnosu na prethodno – nemojte da vas dočeka nespremnim.

3. Kakva je (pr)ocena uticaja projekta na profitabilnost celokupnog poslovanja? Zašto bismo mi uopšte ulazili u ovu investiciju?
4. Kakva je (pr)ocena uticaja projekta na nivo rizika u poslovanju? Da li nam više ili manje treba do “pozitivne nule”? da li nam je potencijal zaradivanja ostao isti ili se poboljšao?
5. Ako investiranje nije isplativo – kakve su posledice? Ko i kako će da ih snosi?

Što je veći iznos investicije, što su veće posledice, što je manje zainteresovanih, odgovori moraju da budu bolje obrazloženi.

Meni se ne dopada ideja da moram da ocenim, a da nemam približne odgovore na prethodna pitanja... Mada je to, verovatno, pitanje do mene...

Ili je možda lakše probati sa “manja-veća” ili “crna-crvena” u Vegasu?